

Základná škola Kružlová

Metodický postup

riešenia zanedbávania povinnej školskej dochádzky

Základná škola Kružlová

Článok I

Účel metodického postupu

- a) Problematika zanedbávania povinnej školskej dochádzky je definovaná v:
 - ods. 11,12 §5, §37 a ods. 1 §37a zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
 - Trestnom zákone č. 300/2005 Z. z. - Trestné činy proti mládeži a rodine § 211 (ohrozovanie mravnej výchovy mládeže), kde je popísaná skutková podstata trestného činu vrátane trestných sadzieb.
- b) Účelom tohto materiálu je odporúčať postup zainteresovaným inštitúciám pri riešení problémov súvisiacich so zanedbávaním povinnej školskej dochádzky s cieľom dosiahnuť zodpovednejší prístup rodičov k plneniu rodičovských povinností voči svojim deťom a viesť ich k intenzívnejšiemu hľadaniu odbornej pomoci, ak výchovné problémy svojich detí nedokážu zvládnuť vlastnými silami.
- c) Efektívne riešenie záškoláctva, ktoré vyžaduje odborné poznatky pedagogického zboru: typy záškoláctva (pravé, skryté, s klamaním rodičov, úteky zo školy, odmietanie chodenia do školy, neskoré príchody na vyučovanie); poznanie rizikových faktorov a príčin záškoláctva, znalosť ochranných faktorov a postupov pri jeho riešení.

Článok II

Vymedzenie základných pojmov

- a) Za **zanedbávanie plnenia povinnej školskej dochádzky** je považované neospravedlnené vynechanie vyučovacích hodín žiaka ZŠ (vynechanie vyučovacích hodín žiaka ospravedlňuje zákonný zástupca v súlade s ods. 10 §144 zákona č. 245/2008 Z.z. a v súlade s pravidlami školy, ktoré sú stanovené v školskom poriadku školy).
- b) Pedagogický zamestnanec posudzuje v súlade so školským poriadkom školy (ďalej ŠPŠ), či sa jedná o ospravedlnené alebo neospravedlnené vynechanie vyučovacích hodín.
- c) Z pohľadu právnych predpisov pod zanedbávaním plnenia povinnej školskej dochádzky sa rozumie stav, keď:
 - zákonný zástupca neprihlási dieťa na povinnú školskú dochádzku
 - žiak neospravedlnene **vynechá viac ako 15 vyučovacích hodín v mesiaci**¹
- d) **Priestupku** sa dopustí zákonný zástupca dieťaťa/žiaka ktorý:
 - ohrozuje jeho výchovu a vzdelávanie a
 - zanedbáva starostlivosť o povinnú školskú dochádzku, t.j. najmä ak neprihlási dieťa na povinnú školskú dochádzku alebo neospravedlnene vynechá **viac ako 60 vyučovacích hodín v príslušnom školskom roku.**²
- e) **Ohrozovania mravnej výchovy mládeže** - trestného činu sa dopustí zákonný zástupca dieťaťa alebo osoba, ktorej dieťa bolo zverené súdom tým, že vydá, čo aj z nedbanlivosti

¹§5 ods. 12 zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov

² §37 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Základná škola Kružlová

osobu mladšiu ako osemnásť rokov nebezpečenstvu spustnutia tým, že umožní viesť záhalčivý život, čím :

- ohrozuje jeho výchovu a vzdelávanie,
 - zanedbáva starostlivosť o povinnú školskú dochádzku, neospravedlnene vynechá viac ako 100 vyučovacích hodín v príslušnom školskom roku.³
- f) **Ospravedlnená neúčast' žiaka** je vtedy, ak každú neúčast' na vyučovaní zákonný zástupca žiaka oznámi triednemu učiteľovi bez zbytočného odkladu (ústne elektronicky, telefonicky) najneskôr do 24 hodín od neprítomnosti žiaka v škole (upraviť podľa ŠPŠ). Písomné ospravedlnenie od zákonného zástupcu, lekárske potvrdenie alebo úradný doklad predloží žiak alebo zákonný zástupca v deň nástupu žiaka do školy.

Za ospravedlnenú neúčast' žiaka na vyučovaní sa uznáva najmä:

1. choroba žiaka,
2. lekárom nariadené dočasné neodporúčanie (zákaz) jeho dochádzania do školy,
3. mimoriadne nepriaznivé podmienky počasia,
4. mimoriadne závažné udalosti v rodine žiaka,
5. účasť žiaka na reprezentácii školy,
6. účasť žiaka na zahraničných výmenných a relaxačných pobytoch, exkurziách a pod. súvisiacich s výchovno-vzdelávacím procesom,
7. iné závažné udalosti, ktoré znemožňujú účasť žiaka v škole na základe posúdenia riaditeľa školy.

Článok III

Doporučený postup a metódy ospravedlňovania vynechaných vyučovacích hodín žiaka v zmysle kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov školy

a) **Prvý kontakt so zákonným zástupcom pri neospravedlnenom vynechaní vyučovacích hodín žiaka**

1. Pri neospravedlnenom vynechaní vyučovacích hodín v rozsahu aspoň **1 vyučovacej hodiny** triedny učiteľ eviduje neprítomnosť a vyčká, či zákonný zástupca ospravedlní žiaka a doloží dôvody jeho neprítomnosti na vyučovaní do 24 hodín od začiatku neprítomnosti za podmienok stanovených školským poriadkom.
2. Triedny učiteľ vhodným spôsobom požiada zákonného zástupcu o doloženie dôvodu neprítomnosti žiaka.

b) **Písomná pozvánka** k osobnému stretnutiu

V prípade nedoloženia ospravedlnenia neprítomnosti žiaka (ak zákonný zástupca nereaguje), alebo ak sa nepodarí skontaktovať zákonného zástupcu žiaka, nasleduje písomné pozvanie k osobnému stretnutiu zákonného zástupcu s triednym učiteľom a to v nasledovnom slede:

1. neformálne pozvanie zákonného zástupcu na stretnutie s tr. učiteľom (e-mailom alebo pozvánkou),
2. formálne pozvanie doporučeným listom,
3. doporučeným listom s doručenkou (doručenky sú súčasťou záznamu o prijatých opatreniach), kedy je pozvánka na osobné stretnutie s rodičmi doplnená poučením o opatreniach, ku ktorým bude potrebné pristúpiť, ak sa nepodarí kontaktovať so zákonným zástupcom,
4. ak rodič na vyzvanie opakovane nepríde do školy je možné kontaktovať ÚPSVaR a ten vydá nariadenie na povinnosť rodiča ísť do školy.

³§211 ods. 1 Trestného zákona

Základná škola Kružlová

c) Stretnutie triedneho učiteľa so zákonným zástupcom žiaka za účelom prešetrovania neprítomnosti žiaka na vyučovaní

V neformálnom rozhovore učiteľ zisťuje dôvod neprítomnosti žiaka, možný motív, spôsob ospravedlňovania neprítomnosti žiaka, upozorní na povinnosť stanovenú zákonom a zoznámi zákonného zástupcu s možnými dôsledkami v prípade nárastu neospravedlnenej absencie. Spolu sa dohodnú na ďalšom postupe. Zo stretnutia tr. učiteľa a zákonného zástupcu je potrebné urobiť **záznam** (príloha č.1), v ktorom je uvedený dôvod stretnutia. Zákonný zástupca po podpise záznamu dostane jeho kópiu. Odmietnutie či prevzatie záznamu sa do záznamu zaznamenáva. Triedny učiteľ informuje riaditeľa školy a výchovného poradcu o probléme, o kontakte so zákonným zástupcom, o výstupe (ktorý kontakt priniesol).

Cieľom stretnutia triedneho učiteľa so zákonným zástupcom žiaka je nastaviť vhodný postup na odstránenie možného zanedbávania školskej dochádzky. V komunikácii so zákonným zástupcom je vždy potrebné klásť dôraz na pozitívny prístup a konštruktívne riešenie. Potrebné je objektívne popísať situáciu, prečo je táto situácia nežiaduca, popísať žiaduci stav a dohodnúť sa na opatrení, ktoré bude prijaté.

Upozorniť zákonného zástupcu na výchovné opatrenia stanovené v školskom poriadku a následné postúpenie veci ÚPSVaR, obci, PZ, prokuratúre v prípade, že nenastane náprava.

d) Zvolanie stretnutia so zákonným zástupcom riaditeľom školy

Ak sa nedarí na základe spolupráce triedneho učiteľa a zákonného zástupcu (nastavenej na stretnutiach) situáciu zlepšiť, zvolá riaditeľ školy, na základe podnetu od triedneho učiteľa a špecialistu - výchovného poradcu, stretnutie so zákonným zástupcom, na ktorom sa **dohodne postup s konkrétnymi opatreniami**, ktoré budú prijaté konkrétnymi osobami v konkrétnom časovom úseku, spolu s režimom sledovania dodržiavania dohodnutých opatrení s návrhom postupu v prípade jeho nedodržania.

Stretnutia sa obvykle zúčastňujú:

1. triedny učiteľ,
2. žiak, zákonný zástupca,
3. riaditeľ školy,
4. výchovný poradca, koordinátor prevencie,
5. školský špeciálny pedagóg,
6. soc. prac. ÚPSVaR (ak je žiakovi poskytovaná sociálno-právna ochrana),
7. ďalšie dôležité osoby v živote žiaka (tréner, vychovávateľ, vedúci krúžku,...)

Účelom stretnutia s popísaním konkrétnych opatrení, je konzultovanie problémového správania žiaka v rámci širšej skupiny zainteresovaných ľudí, zistenie príčin a dôsledkov tohto javu a spoločné hľadanie možných riešení.

O priebehu a záveroch stretnutia sa **prevedie zápis** – (príloha č. 2), ktorý zúčastnení podpíšu. Neúčast' alebo odmietnutie podpisu zákonným zástupcom sa v zápise zaznamenajú. Kópiu zápisu vždy dostane aj zákonný zástupca.

Článok IV

Nahlásenie podnetu tretej strane

V prípade podozrenia zo záškoláctva triedny učiteľ kontaktuje zákonných zástupcov najneskôr po troch dňoch neprítomnosti žiaka (keď do 3 dní zákonný zástupca neoznámil dôvod neprítomnosti žiaka).

Triedny učiteľ rieši neospravedlnenú neprítomnosť žiaka do súčtu 10 vyučovacích hodín so zákonným zástupcom formou pohovoru, na ktorý je zákonný zástupca pozvaný doporučeným listom, ktorého výstupom je „Záznam z pohovoru so zákonným zástupcom“ - (príloha č.1).

Základná škola Kružlová

Ak má žiak **viac než 10** neospravedlnených hodín **zvoláva riaditeľ školy** prípadne poverená osoba školy zákonného zástupcu žiaka na stretnutie, na ktorom sa spíše zápis- (príloha č. 2) , súčasťou ktorého je písomná dohoda o ďalšom postupe aj s konkrétnymi opatreniami.

Pokiaľ ani po využití uvedených spôsobov riešenia nedôjde k eliminovaniu zanedbávania povinnej školskej dochádzky z rôznych možných dôvodov - neprítomnosť žiaka **presiahla 15** vyučovacích hodín v danom mesiaci (žiak nie je schopný za danej podpory na svojom správaní pracovať, prípadne rodičia neplnia dohodnuté postupy) je rodina indikovaná pre spoluprácu s ďalšou stranou. V takomto prípade posiela špecialista – výchovný poradca a riaditeľ školy **oznámenie o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky ÚPSVaR** (prípady záškoláctva riešia v spolupráci s rodičmi a so školou) a na vedomie obci, v ktorej má **zákonný zástupca dieťaťa trvalý pobyt**.